

РЕШЕНИЕ

№ 69

гр. Враца, 05.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА в публично заседание на пети юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Пенка П. Петрова

при участието на секретаря Виолета Цв. Вълкова
като разгледа докладваното от Пенка П. Петрова Търговско дело № 20211400900170 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Делото е образувано по искова молба с вх.№2944/15.11.2021г., подадена от Ч. Й., ЛНЧ*****, с адрес: гр.***, чрез пълномощника му адвокат Н.Д. от ШАК, с която е предявил иск против ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.***, представлявано заедно от А. П. Л. и Р. К. Д., с правно основание чл.432, ал.1 вр. чл.380 от КЗ вр. чл.45 и чл.86 от ЗЗД за сумата 54500,00лв., представляващо застрахователно обезщетение за неимуществени вреди, търпени в следствие на настъпило ПТП на 08.04.2021г., ведно със законната лихва върху сумата от 54 500,00 лв., считано от 19.05.2021г. - датата на уведомяване с извънсъдебната претенция чл.429, ал.3 КЗ до окончателното ѝ изплащане; ведно със законната лихва върху сумата в размер на 54 500,00 лв., считано от датата на която изтича 15 работни дни съгласно чл.497, ал.1, т.1 КЗ – 11.06.2021г. до окончателното ѝ изплащане, както и направените разноски по делото.

Ответникът оспорва предявените иски по основание и размер.

Предявените обективно съединени осъдителни иски са с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ във връзка с чл. 45 и чл.52 от ЗЗД и чл.86 ЗЗД..

По делото са събрани писмени и гласни доказателства и са назначени и изслушани две експертизи – комплексна съдебно-автотехническа и медицинска и комплексна съдебно-медицинска.

В депозираната искова молба се твърди, че на 08.04.2021г. на кръстовището на Обходен път на град Враца и Път III-101 /Враца-Криводол/, настъпва ПТП, при което л.а. марка "Форд", модел "Рейнджър", с рег.№С***ХН, управляван от водача Ц. Я. Н., ЕГН *****, който преди да навлезе в посочено по-горе кръстовище, не спира на пътен знак "Б-2"-СТОП. Спри и пропусни движещите се с предимство", поради което отнема

предимството на правомерно движещия се л.а. марка "Фолксваген", модел "Шаран", с рег. №ВР***СХ, управляван от правоспособния водач Ч. Й. и реализира удар с него, а в резултат на това последва и удар с л.а. марка "Опел", модел "Астра", с рег.№ВР***ВР, управляван от Л. С. Л., ЕГН ***** и л.а. марка "Пежо", модел "508", с рег. № СВ***НХ, управляван от водача В. Н. С. с ЕГН *****.

Вследствие на процесното ПТП пострадал Ч. Й., ЛНЧ *****, който претърпял множество и тежки телесни увреждания, които наложили спешната му хоспитализация в ЦСМП-Враца, съответно на 08.04.2021г. е постъпил по спешност в лечебното заведение с болки в областта на главата, носа, дясно коляно, корем и гръден кош. Увреденото му общо здравословно състояние е наложило да му бъде извършен пълен набор от образни изследвания – рентгенография на колянна става и на нос, в резултат на които е констатирано, че пострадалият е получил счупване на костите на носа, придружено с кървене от носа, травма на главата, довело до краткотрайна загуба на съзнание, както и контузия на дясното коляно, рани, натъртвания и охлузвания по цялото тяло и множество други. С оглед настъпилото влошаване на здравословното състояние, изразяващо се в постоянно и силно главоболие, гадене, повръщане и силно дразнене от светлина, на 09.04.2021г. е осъществен преглед на пострадалия при д-р К. Ц. Я., която след обстоен преглед констатирала, наличие на "мозъчно сътресение", причинено в резултат на процесното застрахователно събитие.

На същата дата, пострадалият Ч. Й. посещава и Кабинет по компютърна томография в "Първа частна МБАЛ-Враца" ЕООД при д-р Я. за извършването на компютърна томография на дясна колянна става, а заключението от проведеното изследване показва, че при него се наблюдават данни за повишено натрупване на вътреставна течност ретропатиларно и по хода на рецесусите на м васкул медиалис и мастус латуралис. Нативни данни, кореспондиращи в най-голяма степен с патела бипартита или голям калцификат в основата на пателарния лигамент латерално, стенодопирно до пателата.Нативни данни за фисура в областта на задното табиадно плато, латурално над тибеофибуларната става с лекостепенно отсложаване на кортикалис .Също така се отчита и промяна в интензитета на меките тъкани в зоната на задния рог на медиалния латералния менискус, както и по хода на предната кръстна връзка, която се представя удебелена. На база така извършената компютърна томография на дясна колянна става. Ч. Й. посещава незабавно още на същия ден и д-р Р. Ч., който на база извършените изследвания и клиничен преглед, показал оточна дясна колянна става, наличието на постоянна болка и невъзможност за стъпване на десен долен крайник, поставя диагноза "счупване на горния край на тибията /голям пищял/".

Няколко дни по-късно, на 13.04.2021г. пострадалият е осъществил консултация с д-р И. Ч., с оглед липсата на подобрение в клиничното състояние. Установено е, че продължава да изпитва силни болки в областта на гръдния кош, корема и долните крайници, като се наблюдава изразена палпаторна болка в областта на гръдната кост, коремът е дифузно болезнен, наличие на масивен подкожен хематом по предната коремна стена в ляво от пъпа, както и болка и силонограничено движение на дясното коляно. Така описаното здравословно състояние е наложило поставянето на диагноза "Контузия на гръдния кош" и

"Контузия на коремна стена", "Травма на няколко структури на коляното", както и назначаването на терапия, включваща аналгетика, спазмолитика, НПВС и имобилизация.

Според изложеното в исковата молба, ПТП-то е оказало негативно влияние не само върху физическото здравословно състояние на ищеца, но и на психическото му състояние, тъй като след инцидента е започнал да получава признаци на тревожност, вътрешно напрежение, болки в стомаха на гладно и след хранене, подуване на корема, гадене, трудно заспива и постоянно да се връща към преживения инцидент, сънува кошмари, през деня е отпаднал и тъжен, получава пристъп на тахикардия и дифузно главоболие. Тези обстоятелства са принудили Ч. Й. да извърши и преглед при д-р А. Г., в резултат на който му е поставена диагноза "Посттравматично стресово разстройство. Други уточнени тревожни разстройства". Но въпреки това, здравословното му състояние не се подобрило. Болките в дясното коляно не са изчезнали, поради което на 10.05.2021г. е извършил преглед при д-р Ю. К., в резултат на който е бил насочен към МЦ "Н.И.Пирогов" ЕООД за допълнителен преглед и извършване на образни изследвания.

В исковата молба се твърди, че на 13.05.2021г. в "Самостоятелна медико-диагностична лаборатория по образна диагностика-Пирогов" е извършена Магнитно-резонансна томография на дясното коляно на Ч. Й., в резултат на която се установява руптура на предна кръстна връзка, костномозъчният едем в летаралното тибиялно плато най-вероятно посттравматичен, лезия тип дръжка на ведро на тялото и доразалния рог на медиалния менискус. Менискална дегенерация на предния рог медиалния и двата рога на летаралния менискус. Медиална сублуксация на пателата. Ретропателарна хондропатия III-та степен. Вътреставен излив, квалифицираща тендинопатия на пателарното сухожилие в областта на проксималната му инсерция, както и варикозно дилатирани повърхности венозни съдове.

Сочи се, че процесното ПТП-то е настъпило вследствие на безспорното непредпазливо и неправомерно поведение на Ц. Я. Н., управлявал л.а.м. "Форд", модел "Рейнджър" с рег. №С***ХН, който не се съобразява с пътен знак "Б-2"- "СТОП. Спри и пропусни движещите се с предимство", поради което отнема предимството на правомерно движещите се по пътя с предимство – Ч. Й. – водач на л.а.м. "Фолксваген", модел "Шаран", с рег. №ВР***СХ и в пряка причинно-следствена връзка с него са и претърпените неимуществени вреди от ищеца, изразяващи се в болки и страдания, вследствие на получените телесни увреждания. Във връзка с ПТП-то е образувана административно-наказателна преписка и издаден АУАН №ГА-52838/08.04.2021г. на водача Ц. Я. Н..

Сочи се, че при направена справка в Информационния център към Гаранционен фонд е установено, че към датата на събитието е било налице валидно застрахователно правоотношение по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, учредено с полица №BG/23/121000401899 с начална дата на покритие 08.02.2021г., с оглед на което на 19.05.2021г. ищецът е депозирал пред ответника претенция с вх. №73/19.05.2021г. по описа на ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД по реда на чл.380 КЗ, ведно с ПТП, амбулаторни листове, фактури, доказващи извършените разходи, във връзка с причинените имуществени вреди на ищеца, както и данни за банкова сметка, по която да

бъде извършено плащане на дължимото застрахователно обезщетение. Изложени са правни аргументи относно приложението на разпоредбата на чл.496, ал.3, т.1 КЗ и чл.179 ГПК във връзка с ПТП.В отговор на предявената извънсъдебна застрахователна претенция, на 24.08.2021г. ищецът е получил писмо с изх.№99-13886/24.08.2021г. по описа на ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД, от което е видно, че ответното застрахователно дружество е определило обезщетение за причинените неимуществени вреди на ищеца в размер на 5500,00 лева, както и обезщетение за имуществени вреди в размер на 1185,23 лева, но със същото писмо ответникът поставя под условие изплащането на тези обезщетения със сключването на Договор за спогодба, което е в противоречие със законовите изисквания на КЗ. Недоволен от това, ищецът депозирал възражение с вх.№133/27.08.2021г. по описа на ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД, но не е получен отговор на същото. Процесуалният представител на ищеца отбелязва, че с писмо с изх.№99-13886/24.08.2021г. по описа на ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД не са изискани допълнителни документи, поради което и на основание разпоредбата на чл.496, ал.1 КЗ, за произнасяне по предявената претенция следва да бъде приложен срокът от 15 работни дни – чл.108, ал.1 КЗ, така и, че на 24.09.2021г. определените от застрахователното дружество обезщетения за имуществени вреди в размер на 1185,23 лева и неимуществени вреди в размер на 5500,00 лева са изплатени на ищеца по предоставената банкова сметка, но същите са крайно недостатъчни и не съответстват на претърпените болки и страдания.

Наведени са и твърдения в исковата молба, че предвид телесните увреждания на ищеца са проведени пълен набор от клинични прегледи и образни изследвания, а след това лечението е продължило в домашни условия. Здравословното му състояние се влошавало. Ищецът се нуждаел от постоянна чужда помощ при обслужване на ежедневните си нужди, тъй като възможността му за самостоятелно и свободно придвижване била силно ограничена. Това обстоятелство му е създавало значителни неудобства, свързани с ползването на множество лекарства и помощни средства. Дори най-елементарните дейности от бита, като изкачване на стъпала или дори по-продължително ходене се превърнали в непосилни. Към настоящия момент провежда рехабилитация за пълното си възстановяване, но това все още не е постигнато. Всичко това, както и липсата на съществено подобрение, се е отразило тежко на неговата психика, изразяващо се в различни негативни емоции и състояния, чести кризи и съпреживяване на инцидента. Допълнително негативно влияние е оказало и обстоятелството, че дълго време е бил поставен в състояние на зависимост от чужда физическа помощ, което го накарало да се чувства непълноценен и унижен. Също така е бил в невъзможност работи и да се издържа, поради което не само не може да помага на финансово близките си, както до настъпването на ПТП-то, но прави и него самия зависим и от чуждата финансова помощ. Въпреки проведеното лечение, ищецът продължава да изпитва болки в областта на получените травми. Към настоящия момент не може да работи и да се издържа напълно самостоятелно, приема обезболяващи и противовъзпалителни медикаменти и се нуждае от почти постоянната подкрепа и съдействие на своите близки за осъществяването на най-елементарни действия, като хигиенното си и битово обслужване.

В депозирания отговор ответникът е изложил становище, че предявените искове са

както недопустими, така и изцяло неоснователни и ги оспорва по основание и размер.

Изложени са съображения, че не са налице необходимите предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" за претърпените от ищеца вреди, така и, че е нарушено правото на защита на ответника, тъй като исковата молба не е окомплектована с годни доказателства. На първо място, във връзка с процесното ПТП в ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД е постъпила претенция за изплащане на застрахователно обезщетение от ищеца, въз основа на което е образувана щета №0411-165-0001-2021г. Добросъвестно е следвана процедурата по доброволно уреждане на спора по реда на чл.380КЗ и ответното дружество не е дало повод за завеждане на настоящето дело. На второ място, не оспорва наличието на валидно застрахователно правоотношение по договор за застраховка „Гражданска отговорност” между ответника - ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД и Ц. Я. Н. - водач на л.а.м. „Форд”, модел „Рейнджър” с рег. №С***ХН. Доколкото не са налице доказателства за влязла в сила присъда, обуславяща прилагането на чл.300 ГПК и с оглед бланковата искова молба, оспорва механизма на настъпилото ПТП, тъй като от приложения документ за настъпило събитие ППТП с пострадали лица №УРИ 967000-5219/22.04.2021г. не може да се направи заключение по отношение на механизма на настъпване на същото. Сочи се, че освен това по делото няма приложени доказателства за пътната маркировка, пътни знаци, регулиращи движението, няма данни за скоростта на движение на автомобилите, интензивността на движение и други, а съставеният ППТП с пострадали лица не се ползва материална доказателствена сила за механизма на настъпване на ПТП-то, доколкото няма данни длъжностното лице да е възприело лично настъпването на инцидента.

Оспорва се наличието на осъществен деликтен фактически състав по отношение на всеки от неговите елементи, в това число противоправност и вина в поведението на водача на МПС. Сочи се, че ППС-то, управлявано от ищеца, не е било застраховано със задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите съгласно чл.461 КЗ и не е следвало изобщо да се движи по пътищата отворени за обществено ползване. Същото е било и технически неизправно—неговите стоп светлини не са работели коректно, поради което действията му са били обективно невъзможни за възприемане от водача, застрахован при ответното дружество, а получените увреждания от ищеца не са последица от виновното поведение на водача на лек автомобил марка "Форд", модел "Рейнджър" с рег. №С***ХН. Също така се твърди, че събитието е случайно по смисъла на чл.15 НК за водача на МПС, застраховано при ответното дружество и не е била налице обективна възможност да предвиди и предотврати настъпването на вредите. Процесният инцидент е настъпил единствено поради виновното поведение на пострадалия, който е водач на л.а.м. "Фолксваген", модел "Шаран", с рег.№ВР***СХ. Последният е управлявал МПС-то със скорост, надвишаваща нормативно определената максимална такава за процесния пътен участък като по този начин е станал причина за настъпване на събитието, респ.за настъпилите вреди и не е предприел никакви действия, с които са предотвратили ПТП-то.

Ответникът оспорва наличието на твърдените имуществени и неимуществени вреди, както и причинната връзка между същите и процесното ПТП.

Прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия - Ч. Й.. На първо място се твърди, че с поведението си в нарушение на императивните норми на закона, както и negliжиране на провежданото лечение и/или рехабилитация, пострадалият в значителна степен е допринесъл за настъпването на вредоносния резултат, както и за интензитета и продължителността на претърпените болки и страдания. На второ място, не е използвал предпазен колан. Това е довело до свободно движение на тялото му и съприкосновение с вътрешния интериор на купето на МПС-то, в което се е намирал той. Неизползването на обезопасително средство е довело до появата на травми, които са били предотвратими и са могли да бъдат избегнати напълно при наличието му или са щели да бъдат в по-ниска степен и интензитет. На трето място, той се е качил и е управлявал технически неизправно МПС, с неработеща сигнално-светлинна уредба, с което станал причина за настъпване на ПТП-то. На четвърто място, пострадалият е бил правоспособен водач за специфични превозни средства като процесното, т.е. имал е не само специфична професионална квалификация, но и натрупан опит, което предполага по-високи стандарти при оценяване на неговото поведение и полагане на дължимата грижа. Поради изложените съображения пострадалият със собственото си поведение, несъобразено с нормативно установените правила на Закона за движение по пътищата, е допринесъл в значителна степен за възникването на получените от него травми.

Ответникът оспорва и размера на претендираното обезщетение за неимуществени вреди за ищеца, като го счита за прекомерно завишено, тъй като заявеното в исковата молба по отношение на претърпените болки и страдания не е доказано да отговаря на обективната действителност. Претендираното обезщетение за неимуществени вреди не е адекватно и съразмерно на претърпените от ищеца болки и страдания. Ответникът сочи, че претендираните суми в размер на 54 500,00 лева не кореспондират с твърдяното от ищеца. Обезщетението не е съобразено нито със съдебната практика, нито със социално-икономическата обстановка в страната. Също така отговорността на ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД се съизмерява със сумата от 5500,00 лева, представляваща застрахователно обезщетение и обичайните разноски за определяне на същото, която сума му е изплатена извънсъдебно. Застрахователната медицинска комисия е определила неговия размер след преценка на конкретните обстоятелства и съобразяване с актуалната съдебна практика и обезщетението напълно съответства на претърпените вреди. Недопустимо е ищецът да търси по исков ред повторно заплащане на застрахователно обезщетение на същото основание за претърпените от него имуществени и неимуществени вреди. Изложени са правни аргументи относно приложение на разпоредбата на чл.51, ал.2 ЗЗД и разпределението на доказателствената тежест между страните.

Предвид оспорването на главния иск, оспорва и акцесорния иск за претендираната компенсаторна лихва.

С депозираната допълнителна искова молба процесуалният представител на ищеца поддържа исковата молба. С оглед приложението на разпоредбата на чл.45, ал.2 ЗЗД, излага доводи, че ответникът следва да докаже релевираните от него възражения с отговора на исковата молба. Обстоятелствата, на които се основават исковете и механизмът на

настъпилото ПТП са видни от доказателствата, приложени към исковата молба. Сочи, че оспорването от страна на ответното дружество относно механизма на настъпване на ПТП е неоснователно, тъй като ПТП е официален свидетелстващ документ и съгласно разпоредбата на чл.179 ГПК има обвързваща съда материално доказателствена сила относно фактите, осъществени от или в присъствието на длъжностното лице. Предвид оспорването от страна на ответника на предявените искове както по основание, така и по размер, и направеното възражение за съпричиняване на вредоносния резултат, излага правни аргументи относно приложението на разпоредбите на чл.51, ал.2 и чл.52 ЗЗД, разпределението на доказателствената тежест между страните и цитирана съответната задължителна съдебна практика.

Сочи, че предвид извършеното извънсъдебно плащане и волеизявление на ответника, обективизирано в писмо с изх.№99-13886/ 24.08.2021г., се признават всички правопораждащи юридически факти, като спорен между страните остава въпросът за размера на претендираното обезщетение.

Сочи, че ищецът е бил с правилно поставен предпазен колан, което е видно от претърпените от него телесни увреждания, тяхната степен и интензитет и това не може да бъде прието изначално като предпоставка за определяне на съпричиняване на вредоносния резултат.

Процесуалният представител на ищеца оспорва и твърденията на ответника в отговора на исковата молба, че пострадалият е управлявал технически неизправно МПС, тъй като липсват каквито и да било данни за техническа неизправност на управлението от него автомобил, още по-малко такава, която да е способствала за настъпването на процесния инцидент, така и притежанието на категория "С" за управление на ППС. Последното е ирелевантно за правния спор, тъй като това обстоятелство не се намира в причинна връзка с настъпилото застрахователно събитие. Поддържа се, че единствена причина за настъпилото ПТП на 08.04.2021г. са действията на водача Ц. Я. Н., който е отнема предимството на пострадалия, въпреки че същия е професионален водач на ППС, притежаващ категория "С+Е".

В отговора на допълнителната искова молба се поддържат изцяло направените оспорвания на исковите претенции по изложените в отговора на исковата молба съображения. Поддържат се и направените възражения.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

От представения препис от Констативен протокол за ПТП с пострадали лица №УРИ 967000-5219/22.04.2021г., се установява, че дежурните при РУ на МВР Враца са посетили настъпилото на 08.04.2021г. към 16,40ч ПТП. В протокола е посочено, че участник едно е л.а.м "Форд", модел "Рейнджър", с рег.№С***ХН, собственост на „НИКСАС“ ООД, управляван от водача Ц. Я. Н., ЕГН *****, участник две л.а. марка "Фолксваген", модел "Шаран", с рег. №ВР***СХ, собственост и управляван от правоспособния водач Ч. Й., участник три - л.а. марка "Опел", модел "Астра", с рег.№ВР***ВР, собственост и управляван от Л. С. Л., ЕГН ***** и участник четири л.а. марка "Пежо", модел

"508", с рег. № СВ***НХ, собственост на лизингова къща и управляван от водача В. Н. С. с ЕГН *****. Според вписаното в протокола пострадал е Ч. Й., който е получил фрактура на носните кости при охлузване по долен десен крайник – прегледан и обслужен в ЦСМП - освободен за домашно лечение. Съгласно протокола ПТП-то е причинено от Ц. Я. Н., който при преминаване през кръстовище отнема предимство като не спазва пътен знак Б-2. На последния е съставен АУАН №ГА-52838/08.04.2021г.

Видно от Лист за преглед на пациент №006316/08.04.2021г., издаден от МБАЛ "Христо Ботев" АД на 08.04.2021г. от 17,25 до 17.50 ишецът е прегледан от д-р Д., след като е бил участник в ПТП. Като основна диагноза е отразено контузия на коляното, а като придружаващи заболявания и усложнения повърхностни травми на други части и счупване на кости на носа.

От Амбулаторен лист №000873/09.04.2021г. издаден от И. Д. М. се установява, че на ишеца е поставена диагноза повърхностна травма на носа. Предписана е терапия обезболяващи, студени компреси и репарил гел.

От Амбулаторен лист №000589/09.04.2021г. за извършен преглед от д-р К. Ц. Я. се установява, че ишецът е преживял ПТП с краткотрайна загуба на съзнание. Фрактура на носа и контузия в дясното коляно. Оплаква се от главоболие, гадене, еднократно повръщане, дразнене от светлина. Предписана е терапия с темпалгин и парацетамол. Резултатът от представената компютърна томография на дясна колянна става от 09.04.2021г. от "Първа частна МБАЛ-Враца" ЕООД е повишено натрупване на вътреставна течност ретропатиларно и по хода на рецесусите на м. васкул медиалис и м. мастус латуралис. Нативни данни, кореспондиращи в най-голяма степен с патела бипартита или голям калцификат в основата на пателарния лигамент латерално, стенодопирно до пателата. Нативни данни за фисура в областта на задното табилно плато, латурално над тибеофибуларната става с лекостепенно отслояване на кортикалис. Също така се отчита и промяна в интензитета на меките тъкани в зоната на задния рог на медиалния латералния менискус, както и по хода на предната кръстна връзка, която се представя удебелена.

За извършен преглед от Р. К. Ч. е издаден Амбулаторен лист №0014/09.04.2021г., в който е отразено обективно състояние: оточна дясна колянна става, наличието на постоянна болка и невъзможност за стъпване на десен долен крайник, поставя диагноза "счупване на горния край на тибията /голям пищял/".

На 13.04.2021г. от МЦ "Нов медицински център" ЕООД е направена ехограма и рентгеново изследване на бял дроб и сърце и носна кост. Същият ден ишецът е посетил д-р И. Й. Ч., който е изготвил епикриза и е издал Амбулаторен лист №81/13.04.2021г. с поставена диагноза "Контузия на гръдния кош" и "Контузия на коремна стена", "Травма на няколко структури на коляното",

След преглед при д-р А. Г. е издаден Амбулаторен лист №000184/10.05.2021г. с диагноза Посттравматично стресово разстройство. Други уточнени тревожни разстройства".

От Амбулаторен лист №001121/10.05.2021г. от Ю. Д. К. е видно, че ишецът се оплаква от оток, болки и скованост в дясна колянна става след травма на коляното след ПТП. Поставена имобилизация за 30 дни, след свалянето насочен за ФТР ;

След издадено Медицинско направление от 11.05.2021г. на ищеца е извършена магнитно-резонансна томография на дясно коляно на 13.05.2021г., в резултат на която се установява дегенеративни промени на дясната колянна става: данни за руптура на предна кръстна връзка. Костномозъчният едем в летаралното тибиялно плато най-вероятно е посттравматичен. Лезия тип дръжка на ведро на тялото и доразалния рог на медиалния менискус. Менискална дегенерация на предния рог медиалния и двата рога на летаралния менискус. Медиална сублуксация на пателата. Ретропателарна хондропатия III-та степен. Вътреставен излив. Квалифицираща тендинопатия на пателарното сухожилие в областта на проксималната му инсерция, както и варикозно дилатирани повърхности венозни съдове.

Ищецът е предявил своята претенция пред застрахователя с искова молба с вх. №73 от 19.05.2021г. и уведомление за щета с вх. №72 от 19.05.2021г.

С писмо с изх. №99-13886/24.08.2021г. ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД е уведомило ищеца Ч. Й., че след разглеждане на претенцията му от експертна комисия е определено обезщетение за неимуществени вреди от 5500 лева и имуществени вреди от 1185,23 лева. Срещу определеното му обезщетение за неимуществени вреди ищецът е депозирал възражение до ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД с вх. №133/27.08.2021г.

Според заключението на вещите лица д-р Р.А. - съдебен лекар и д-р Г.К. - специалист по ортопедия и травматология, по допуснатата КСМЕ, в резултат на станалото ПТП Ч. Й. е получил следните увреждания:

Пукване в областта на задното голямо пищялно плато външно над ставната връзка с излив на течност в дясна колянна става, разкъсване на предна кръстна връзка и прекъсване тип дръжка на ведро на тялото на задния рог на вътрешното влакнесто хрущялно образование и непълно изкълчване на капачето на същото коляно, които увреждания са му причинили ТРАЙНО ЗАТРУДНЕНИЕ НА ДВИЖЕНИЯТА НА ДОЛЕН ДЕСЕН КРАЙНИК. Поради уврежданията на дясно коляно на Й. е направена имобилизация с ортеза.

Пукване на носни кости и охлузвания по долен десен крайник, които увреждания са му причинили ВРЕМЕННО РАЗСТРОЙСТВО НА ЗДРАВЕТО, НЕ ОПАСНО ЗА ЖИВОТА.

На Й. му е предписвано и медикаментозно лечение - таблетки: Дицинон, Темпалгин, Пирацетамшемакс /прахообразна форма и Репарил гел; предписано му е и Дологсиб, Доксиум и Перскинол гел.

Според вещите лица Й. е претърпял болки и страдания съответстващи на този вид травма. Усещането за болка е субективно понятие и е строго индивидуално и към настоящия момент същия се оплаква от болки и по негови думи употребява обезболяващи. Не може да се даде отговор на въпроси какви болки би търпял в бъдеще.

Според вещите лица няма медицинска документация за влошено здравословно състояние на Й..

Състоянието на пострадалия към момента е задоволително, като прогнозата е за постепенно развитие на артрозни изменения в посочената става.

Добрата медицинска практика предвижда извършването на рехабилитационни процедури при този вид травми.

В заключението си вещото лице автоексперт по допуснатата комплексна съдебно

автотехническа и медицинска експертиза е посочило, че ПТП _то е настъпило на 08.04.2021 г. около 16:40 часа на кръстовище, образувано от обходен път на гр. Враца / път Е 79-Монтана - София / и път III - 101 гр. Враца - гр. Криводол. Настъпило е през светлата част от денонощието при ясно, слънчево време и суха пътна настилка. Двата пътя образувачи кръстовището са с надлъжни оси почти перпендикулярни една на друга. В страни от платната за движение на ППС по двата пътя няма данни за наличие на видими препятствия, ограничаващи релефната видимостта на ППС едно към друго, движещи се в посока кръстовището.

Кръстовището е регулирано с ясно видима хоризонтална и вертикална маркировки, определящи организацията на движение на ППС, преминаващи през кръстовището, която маркировка осигурява предимство на ППС движещи се по път Е 79 от двете страни в посока кръстовището и преминаване през него, пред ППС движещи се по път III101.

Лек автомобил Фолксваген Шаран с рег. № ВР *** СХ се е движил по път Е 79 в полагачата му се лента при преминаване през кръстовището в посока гр. София - гр. Монтана. В един момент достигайки до кръстовището и навлизайки в него вижда и възприема движещия се по път III - 101 гр. Враца - гр. Криводол и навлизащ в кръстовището от ляво на дясно спрямо неговото движение товарен автомобил „Форд“, модел „Рейнджър“ с рег. № С*** ХН, като опасност от ПТП, но поради липса на време и разстояние при навлизане в кръстовището и достигане до мястото на удара с предна челна част в областта на предна броня, удря достигналия до мястото на удара и находящият се пред него товарен автомобил „Форд“, модел „Рейнджър“ с рег. № С*** ХН в преден десен калник.

Вследствие на настъпилият удар и получените ударни импулси товарен автомобил „Форд“, се завърта в посока обратна на часовата стрелка и с постъпателно и ротационно движение в тази посока се насочва в посока гр. Монтана и след изминаване на определено разстояние напуска пътното платно по път Е 79 в ляво от него и се установява в покой на мястото, посочено в изготвената скица, върху четирите си колела в лявата канавка с насоченост посока гр. Монтана, а лекия автомобил Фолксваген Шаран получава въртеливо движение на посока часовата стрелка в района на кръстовището и с постъпателно и ротационно движение в района на кръстовището се насочва в посока насрещната лента за движение по път III - 101 в посока гр. Враца - гр. Криводол и влиза във вторично съприкосновение с движещите се в тази лента участници в ПТП с № № 3 и 4 от скицата и се установява в покой в посочената в експертизата Скица.

Инициалния удар за лек автомобил Фолксваген Шаран с рег. № ВР *** СХ в товарен автомобил „Форд“, модел „Рейнджър“ с рег. № С*** ХН е челен под ъгъл от около 90° спрямо оста на товарен автомобил.

Скоростта на движение на товарен автомобил „Форд“, модел „Рейнджър“ в момента на удара е била около 21,6 км/ч., при начална скорост „0“ км/ч. в началото на навлизане в кръстовището.

Скоростта на движение на лек автомобил, марка Фолксваген Шаран с рег. № ВР *** СХ в условията на настъпилото, към момента на възникване на опасността е била около 84,6 км/ч., а в момента на удара около 50 км/ч.

При нулева скорост на движение, каквато е била скоростта на движение на товарен автомобил „Форд“ на границата на кръстовището опасната му зона на спиране е била „0“ метра. Водача е имал техническа възможност да продължи престоя и предотврати ПТП. Автомобила тръгва от нулева скорост и с равноускорително движение достига скорост от 21,6 км/ч. във мястото на удара.

Опасната зона на спиране на лек автомобил „Фолксваген“ модел „Шаран“ при движение със скорост от около 84,6 км/ч., е била около 77,6 м. Водача на лек автомобил „Фолксваген“ модел „Шаран“ при движение със скорост от около 84,6 км/ч. не е имал техническа възможност да предотврати настъпилото ПТП чрез аварийно спиране. Мястото на удара е попадало в опасната му зона на спиране.

В посочената формула за определяне на опасната зона на спиране при аварийно задействане на спирачната система на лекия автомобил, няма параметър от рода на стоп светлини, което означава, че опасната зона на спиране не се влияе от изправността на стоп светлините - изправни или не.

От техническа гледна точка, причината за настъпване на ПТП са субективни действия от страна на водача на товарен автомобил „Форд“, модел „Рейнджър“ с органите за управление на автомобила, при движение по път без предимство - не спиране на границата на кръстовището при наличие на пътен знак Б 2, за което е имал техническа възможност да види и възприеме знака и спре.

Предните две седалки на лек автомобил марка „Фолксваген“ модел „Шаран“ с рег. № ВР *** СХ са оборудвани с фабрично заводски монтирани триточкови обезопасителни инерционни колани. Задните три седалки — лява, дясна са оборудвани с фабрично заводски монтиран триточков обезопасителен инерционен колан, средна и задни 2 бр. с двуточков колан.

Ищеца Ч. Й. е бил водач на лек автомобил - марка „Фолксваген“ и е седял на предна лява седалка - седалката на водача, оборудвана с триточков обезопасителен инерционен колан. Инерционната сила действаща върху тялото на водача, седяща на предна лява седалка, при инициалния удар - челен е била с направление в посока от зад напред, спрямо оста на автомобила водеща до стремеж на тялото да се придвижи напред. Съгласно експертната практика, ефективността на коланите е максимална при скорост до около 60 - 65 км/ч. Задействането на коланите се осъществява от рязка инерционна сила приложена към тях, водеща до блокирането им.

Вещото лице д-р Р.А. е посочил, че при първоначалния преглед на 08.04.2021г. е описано охлузване на дясно коляно и е поставена основна диагноза по МКБ повърхностна травма на други части от главата; счупване на носни кости. Здравословното му състояние е било определена-добро общо състояние.

В делото няма данни Й. да е страдал от предходни заболявания на опорно-двигателния апарат. На 13.05.2021год. са описани дегенеративни промени на дясна коленна става, но не са правени изследвания на другите стави и в предоставената медицинска документация няма данни за клинични симптоми които категорично и ясно да показват, че Й. страда от такова заболяване.

В делото няма данни дали Й. е бил с поставен обезопасителен колан или не, както и няма описани увреждания, които да могат да бъдат определени от действието на обезопасителния колан. От описаните увреждания не може да се направи извод дали Й. е бил с поставен обезопасителен колан към момента на настъпилото ПТП.

По делото няма достатъчно данни за механизма на настъпилото ПТП, но от приложената фотоснимка е видно, че се касае за удар предимно в предна лява част на автомобила, т.е. откъм мястото на водача /в случая Й./ и при вдаване на вътрешните части на купето на автомобила биха могли да се получат посочените увреждания, тъй като уврежданията в областта на лицето по механизъм отговарят да бъдат получени от действието на твърд тъп предмет, т.е. удар с такъв, а механизма на получаване на уврежданията на дясно коляно е удар по предната повърхност на коляното, като силата на удара е насочена по оста на бедрената кост в случая при седнало положение. Уврежданията могат да са получени от удар в областта на волана за тези в областта на лицето или други по-горни части от интериора на автомобила, а уврежданията в областта на дясно коляно от удар в долните части на таблото на автомобила

За уврежданията в областта на лицето оздравителния период е в рамките на две-три седмици, а за описаните увреждания в областта на дясно коляно е около шест-осем месеца. В делото няма данни Й. да е бил на болнично лечение.

Към момента на прегледа - 09.06.2022г., според вещото лице Й. е в добро общо състояние, самостоятелна походка с леко накуцване в дясно за долен крайник.

За изясняване на механизма на ПТП-то е изслушан Ц. Я. Н., водач на товарен автомобил „Форд“, модел „Рейнджър“, който заявява, че не си спомня точно как се е случило ПТП. Спомня си, че било в светлата част на денонощието. Идвал си от път и му станало лошо, просто му причерняло и после се съсвестил, след като се бил обърнал след кръстовището. Според него през това време явно е ударил тази кола и тя се е завъртяла и ударила още две. Доколкото знае не е имало никакви сериозни травми по хората. Доколкото си спомня, всички хора били покрай колите. Единствено мъжа със л.а."Шаран" си бил ожулил крака и носа. Знае, че го водили в болница и нямал никакви сериозни външни наранявания. Пострадалите били контактни и в съзнание.

За доказване на претърпените от ищеца болки и страдания по делото са събрани гласни доказателства чрез разпита на двама свидетели Д. А. и З. Ц., които са близки приятели на ищеца. И двамата свидетели твърдят, че ищеца живее в чужбина - във Виена, но заради възрастни родители се прибирал в България 3-4 пъти в година.

СВ. Д. Н. А. твърди, че се чували почти всяка седмица, когато ищеца не е в България, а когато се прибере се вижда почти всеки ден. Знае от ищеца, че е претърпял ПТП, но тъй като била под карантина се видели някъде след 15-ти - 20-ти. Бил доста объркан, подтиснат, имал силни болки, носел шина, патерица в последствие. Трудно подвижен бил. Не можел сам да се придвижва, трябвала му помощ. От него разбрала, че е имал проблем в носа - имал лек оток и кръв при самия инцидент. Определено след инцидента имал нужда от грижи, тъй като живее на 3 или 4 етаж и стълбите са много неудобни, и неговия приятел му е помагал при изкачването повече от месец. В последствие започнал да ходи на физиотерапия докато

бил в България. Инцидента се отразил на емоционалното му състояние, защото изгубил работата си. Нещата доста се пообъркали и той емоционално не се чувствал уверен в себе си. Изпитва страхове. Заради болките бил постоянно на обезболяващи, които продължава да пие и сега, въпреки направените две физиотерапии.

СВ. З. И. Ц. знае, че ПТП-то се е случило през месец април 2021г. След катастрофата му се обадил, когато отишъл на местопроизшествието бил доста травмиран, имал охлузвания и доста наранявания. Тениската му била кръвясала, в носа му имало разкъсване. Взели го с линейка и го закарали в болницата в Спешния център. След това му помогнал придържайки го да се качи в тях на 4-тия етаж. Почти всеки ден ходил при него, с изключение на почивните дни. След като му сложили обездвижване на крака, му помагал да излиза просто да се разведрява, защото бил психически подтиснат. Станал малко по-затворен, тъй като се опасявал да не остане постоянно с патерици. На този етап все още не е успял да се върне към работата си. Според свидетеля към днешна походката ищеца не е същата, а при натоварването на травмирания крайник усеща болки. След инцидента не карал автомобил за периода от два до три месеца, защото не можеше да натиска педала.

При така изяснената фактическа обстановка по делото съдът достигна до следните правни изводи:

Предявеният иск за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди е с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ във връзка с чл.45 и чл.52 от ЗЗД и чл.86 ЗЗД. За да се ангажира отговорността на застрахователя по чл.432, ал.1 КЗ, доколкото същата е в обема на тази на деликвентата и има вторичен характер трябва да е налице валиден застрахователен договор по задължителна застраховка "ГО", както и предпоставките на чл.45 ЗЗД, пораждащи отговорността на прекия причинител на вредите, спрямо увредения - авторство; противоправност; вина; причинна връзка между вредите и това поведението на водача на МПС. Отговорността на застрахователя е функционално обусловена и по правило тъждествена по обем с отговорността на деликвентата.

С обявения по делото доклад е прието за безспорно по делото, че към момента на настъпване на ПТП-то е била налице валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, сключена между ответника ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД и Ц.Я. Новоселки–водач на лек автомобил(л.а.), марка „Форд“, модел „Рейнджър“, рег. №С***ХН - полица №BG/23/121000401899 с начална дата на покритие 08.02.2021г.; Няма спор между страните, че е осъществена извънсъдебна процедура по реда на чл.380, ал.1 във връзка с чл.496, ал.1 от КЗ.

На следващо място следва да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл. 45 ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител - застрахован спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди.

С депозирания отговор ответникът, въпреки, че вече е приел да заплати обезщетение от 5500лева, оспорва механизма на ПТП и твърденията, че ПТП е възникнало вследствие противоправното поведение на водача на л.а. марка "Форд", модел "Рейнджър", с рег. №С***ХН, управляван от водача Ц. Я. Н., ЕГН *****. Счита, че не е доказана по безспорен начин вината на последния за настъпване на ПТП.

Съдът след анализ на събраните доказателства счита, че същите в достатъчна степен обуславят извод за настъпване на пътно-транспортно произшествие при описания от ищеца механизъм.

От събраните писмени и гласни доказателства се установи, че на 08.04.2021 г. около 16:40 часа на кръстовище, образувано от обходен път на гр. Враца / път Е 79- Монтана - София / и път III - 101 гр. Враца - гр. Криводол е настъпило ПТП, при което МПС марка "Форд", модел "Рейнджър", с рег.№С***ХН, с водач Ц. Я. Н. движейки се по път без предимство не е спрял на пътен знак Б2 - „Стоп“, находящ се на кръстовището, пресякъл е пътя на движещия се в този момент по пътя с предимство лек автомобил марка "Фолксваген", модел "Шаран", с рег. №ВР***СХ, управляван от правоспособния водач Ч. Й. и между двете превозни средства е настъпил удар, като в следствие на удара последният автомобил навлиза в насрещната лента за движение и последва вторичен удар с правомерно движещите се в тази лента л.а. марка "Опел", модел "Астра", с рег.№ВР***ВР, и л.а. марка "Пежо", модел "508", с рег. № СВ***НХ .

На следващо място съдът приема въз основа на кредитираното заключение на приетата автотехническа експертиза, че се установяват и относимите за изясняване механизма на процесното ПТП обстоятелства. Анализът на експертното заключение сочи, че причина за настъпване на ПТП е именно противоправното поведение на водача на МПС марка "Форд", модел "Рейнджър", с рег.№С***ХН, който не е спрял на пътен знак Б2 - „Стоп“ и противоправно е навлязъл в кръстовището, отнемайки предимството на движещия се по пътя с предимство лек автомобил л.а. марка "Фолксваген", модел "Шаран", с рег. №ВР***СХ, управляван от правоспособния водач Ч. Й..

Разпоредбата на чл. 5, ал. 1, т. 1 от Закона за движение по пътищата (ЗДвП) установява обща забрана за всички участници в движението с поведението си да създават опасност или пречки за движението по пътищата, да поставят в опасност живота и здравето на хората, както и да причиняват имуществени вреди. В закона са разписани и множество конкретни предписания за водачите на превозни средства, които същите са длъжни да спазват с оглед осигуряване безопасност на движението. Установеното в случая поведение на водача Н. се явява в нарушение на вмененото на водачите задължение съгласно чл. 50, ал. 1 ЗДвП - на кръстовище, на което единият от пътищата е сигнализиран като път с предимство водачите на пътни превозни средства от другите пътища са длъжни да пропуснат пътните превозни средства, които се движат по пътя с предимство. Според заключението на вещото лице кръстовището е регулирано с ясно видима хоризонтална и вертикална маркировки, определящи организацията на движение на ППС, преминаващи през кръстовището, която маркировка осигурява предимство на ППС движещи се по път Е 79 от двете страни в посока кръстовището и преминаване през него, пред ППС движещи се по път III101.

Според вещото лице от техническа гледна точка, причината за настъпване на ПТП са субективни действия от страна на водача на товарен автомобил „Форд“, модел „Рейнджър“ с органите за управление на автомобила, при движение по път без предимство - не спиране на границата на кръстовището при наличие на пътен знак Б 2, за което е имал техническа възможност да види и възприеме знака и спре.

При конкретния механизъм на ПТП без съмнение може да се направи извод, че водачът на застрахования при ответника автомобил, е допуснал нарушение на чл. 50, ал. 1 от ЗДвП, поради което голословно е твърдението на ответното дружество, че събитието е случайно по смисъла на чл.15 НК.

Следователно отговорността на застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, на основание чл. 432, ал. 1 КЗ във връзка с чл. 493, ал.1 КЗ, следва да бъде ангажирана.

Неоснователни са възраженията на ответника за съпричиняване от страна на ищеца на процесното ПТП. Приносът на увредения, може да се изрази в действие или бездействие, но всякога поведението му трябва да е противоправно и да води до настъпване на вредоносния резултат, като го обуславя в някаква степен. В случая по делото няма данни за такова противоправно поведение от страна на ищеца. Липсата на сключена гражданска отговорност за л.а. марка "Фолксваген", модел "Шаран", с рег. №ВР***СХ, управляван от правоспособния водач Ч. Й. по никакъв начин не би могла да допринесе за реализираното ПТП. Неизправността на стоп светлини на управлявания от ищеца автомобил, съгласно заключението на вещото лице не влияе при определяне на опасната зона на спиране при аварийно задействане на спирачната система на лекия автомобил, тъй като няма параметър от рода на стоп светлини, което означава, че опасната зона на спиране не се влияе от изправността на стоп светлините. В същото време ПТП-то е станало в светлата част на денонощието и при добра видимост между двете превозни средства.

Не се доказва и твърдението на ответника, че процесният инцидент е настъпил единствено поради виновното поведение на пострадалия, който като водач на л.а.м. "Фолксваген", модел "Шаран", с рег.№ВР***СХ е управлявал МПС-то със скорост, надвишаваща нормативно определената максимална такава за процесния пътен участък, като по този начин е станал причина за настъпване на събитието, респ.за настъпилите вреди и не е предприел никакви действия, с които са предотврати ПТП-то. От заключението на вещото лице се установи, че скоростта на движение на лек автомобил, марка Фолксваген Шаран с рег. № ВР *** СХ към момента на възникване на опасността е била около 84,6 км/ч., която е в рамките на разрешената скорост за пътния участък. Опасната зона на спиране на лек автомобил „Фолксваген“ модел „Шаран“ при движение със скорост от около 84,6 км/ч., е била около 77,6 м. Водачът на лек автомобил „Фолксваген“ модел „Шаран“ при движение със скорост от около 84,6 км/ч. не е имал техническа възможност да предотврати настъпилото ПТП чрез аварийно спиране, за разлика от водача на лекия автомобил, марка "Форд", модел "Рейнджър". Необосновано и респетивно неоснователно е и възражението на ответника, че пострадалият е бил правоспособен водач за специфични превозни средства като процесното, т.е. имал е не само специфична професионална квалификация, но и натрупан опит, което предполага по-високи стандарти при оценяване на неговото поведение и полагане на дължимата грижа. От самото възражение не става ясно при описания механизъм на ПТП –то какви действия точно е могъл да предприеме пострадалия за го да предотврати.

Съдът приема, че от събраните писмени и гласни доказателства, и от заключението на

КСМЕ, се доказва по безспорен начин, че в резултат на ПТП – то на ищеца са причинена следните телесни увреди – Пукване в областта на задното голямо пищялно плато външно над ставната връзка с излив на течност в дясна колянна става, разкъсване на предна кръстна връзка и прекъсване тип дръжка на ведро на тялото на задния рог на вътрешното влакнесто хрущялно образование и непълно изкълчване на капачето на същото коляно, които увреждания са му причинили ТРАЙНО ЗАТРУДНЕНИЕ НА ДВИЖЕНИЯТА НА ДОЛЕН ДЕСЕН КРАЙНИК и Пукване на носни кости и охлузвания по долен десен крайник, които увреждания са му причинили ВРЕМЕННО РАЗСТРОЙСТВО НА ЗДРАВЕТО, НЕ ОПАСНО ЗА ЖИВОТА.

Неоснователно е възражението на ответното дружество за липса на причинна връзка между увредата на ищеца и ПТП – то, което се опровергава от заключението на вещите лица лице по СМЕ, според които същата отговаря да е причинена в следствие процесното ПТП. В този смисъл данни се съдържат и в медицинските документи, приети като писмени доказателства по делото и в изслушаните свидетелски показания.

По делото се установи също така, че ищецът е изпълнил задължението си по чл. 380 КЗ да предяви претенцията си пред застрахователя, т.е. е изпълнена разпоредбата на чл. 498, ал. 3 КЗ.

Следователно отговорността на застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, на основание чл. 432, ал. 1 КЗ във връзка с чл. 493, ал.1 КЗ, следва да бъде ангажирана, като предявеният иск се явява доказан по своето основание.

Що касае размерът на иска за неимуществени вреди, съдът намира следното:

При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, съдът се ръководи от принципите на справедливостта и от своето вътрешно убеждение. Тъй като неимуществените вреди, които представляват неблагоприятно засягане на лични, нематериални блага, не биха могли да бъдат възстановени, предвиденото в закона обезщетение не е компенсаторно, а заместващо и се определя съобразно критериите, предписани в правната норма на чл. 52 ЗЗД – по справедливост от съда. Справедливостта изисква претърпените болки и страдания на ищеца да бъдат надлежно и адекватно обезщетени. Съгласно ППВС № 4/1968 г. понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства са характера на увреждането, начина на настъпването, обстоятелствата при които е станало, причинените морални страдания и др.

В случая при определяне на размера на дължимото обезщетение за причинени неимуществени вреди на ищеца, настоящият съдебен състав взема предвид характера, силата, интензитета и продължителността на търпените от него болки и страдания от получените травматични увреждания.

От събраните писмени медицински документи, изслушаните КСМЕ и САТЕ може да се приеме, че ищецът в резултат на ПТП е претърпял счупване на костите на носа, придружено с кървене от носа, травма на главата, довело до краткотрайна загуба на съзнание, както и

контузия на дясното коляно, рани, натъртвания и охлузвания по цялото тяло и множество други. Видно от Амбулаторен лист №000184/10.05.2021г., издаден от д-р А. Г. месец след преживяното ПТП ищецът е диагностициран и с „Посттравматично стресово разстройство. Други уточнени тревожни разстройства“.

Доколкото паричният еквивалент на причинените неимуществени вреди се определя от съдът по справедливост, то настоящият съдебен състав предвид претърпените от ищеца травми, подробно описани по горе, като съобрази продължителния възстановителен период, като съобрази продължителният период на интензивни и умерени болки- до 3 месеца, продължаващите и понастоящем оплаквания от болки в засегнатата колянна става и продължаващото накуцване, като съобрази още първоначалната необходимост на ищеца от помощ в ежедневието и неудобството, което ищецът е изпитвал от това да ангажира хора да се грижат за него, но и като съобрази благоприятната прогноза за неговото възстановяване, съдът приема, че по справедливост паричното обезщетение на ищеца за претърпени неимуществени вреди възлиза общо на сума от 30 000 лв. За да определи този размер на дължимото от ответнока обезщетение, съдът отчете още, че в резултат на претърпяното ПТП на ищеца е имал и „Посттравматично стресово разстройство“. При определяне на обезщетението за неимуществени вреди съдът взе предвид още заключението на вещите лица по КСМЕ, които определят състоянието на пострадалия към момента за задоволително. Съдът приема, че получените от ищеца травми не съставляват средна и тежка телесни травми, по смисъла на НК, доколкото същите са съставомерни при ПТП и на причинителите ги лица се търси наказателна отговорност, а в случая няма твърдения и данни в тази насока. В подкрепа на тези изводи на съда е и заключението на вещите лица по КСМЕ, които отбелязват, че на ищеца не е провеждано болнично лечение. При определяне на дължимото се по справедливост обезщетение за претърпените вреди съдът съобрази и стандарта на живот в страната към момента на настъпване на увредата, доколкото обезщетението не следва да служи за неоснователно обогатяване.

Съдът намира в случая за основателно възражението на ответника, че ищецът не е провел правилно лечение в резултат на което продължава да търпи болки и има проблеми с походката. От становището на вещото лице травматолог се установява, че по време на изследванията на ищеца е установено разкъсване на кръстни връзки, които според него се лекуват оперативно, но по делото няма данни за извършване на оперативно лечение, а според вещото лице поставената ортеза не спомага за лечението на това увреждане. Недоказано остана обаче възражението на ответника за съпричиняване на телесните увреди от страна на ищеца, тъй като е пътувал без поставен обезопасителен колан. Съгласно заключението на вещите лица по изслушаната КСМАТЕ липсват по делото данни от които да се направи категоричен извод, че пострадалия е пътувал без поставен колан. В съдебно заседание поясняват, че по-вероятно е да е бил с поставен колан, тъй като при липса на колан би могъл да получи и други наранявания.

Предвид установеното съдът намира, че определеното обезщетение следва да бъде редуцирано с 15% или дължимото на ищеца обезщетение е 25 500 лева. От определеното общо дължимо обезщетение следва да бъде приспаднато изплатеното вече от

застрахователно обезщетение от 5 500 лева или в случая на ищеца следва да бъде присъдено обезщетение от 20 000 лева.

С оглед основателността на главния иск следва да бъдат разгледани и акцесорните претенции за присъждане на законна лихва върху определеното обезщетение, считано от 19.05.2021г. - датата на уведомяване с извънсъдебната претенция чл.429, ал.3 КЗ до окончателното ѝ изплащане и за присъждане на законна лихва върху сумата, считано от датата на която изтича 15 работни дни съгласно чл.497, ал.1, т.1 КЗ – 11.06.2021г. до окончателното ѝ изплащане, както и направените разноски по делото.

В чл.497, ал.1 КЗ е предвидено, че застрахователят дължи законна лихва за забава върху размера на застрахователното обезщетение, ако не го е определил и изплатил в срок, считано от по-ранната от двете дати: изтичането на 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, ал.3 КЗ или изтичане на 3-месечния срок по чл. 496 ал.1 КЗ за произнасяне по извънсъдебната претенция, освен в случаите, когато увреденото лице не е представило доказателства, поискани от застрахователя по реда на чл. 106 КЗ. В случая няма данни да се искани от ищеца доказателства по реда на чл.106 КЗ, поради което застрахователят дължи на ищеца лихви от изтичането на 15 работни дни от завеждането на претенцията или в случая от 11.06.2021г.

Независимо, че за периода от 19.05.2021г до 11.06.2021г, включително застрахователят не е в забава по чл. 497 ал.1КЗ, за този период дължи законна лихва за забава върху присъденото обезщетение за неимуществени вреди, но на основание чл. 429 ал.3 КЗ, вр. Чл. 493 ал.1 т.5 и чл.429, ал.2 т.2 КЗ, доколкото лихвите прибавени към обезщетението не надхвърлят застрахователната сума. Тези лихви застрахователят дължи на не за собствената си забава, а за забавата на застрахования деликвент, с оглед функционалната обусловеност на отговорността на застрахователя от отговорността на деликвента. Съгласно чл. 429, ал.2, т.2 КЗ, застрахователят дължи на увреденото лице лихвите за забавата по застраховка „Гражданска отговорност“, считано от по-ранната дата на уведомяването на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от застрахования деликвент или от увреденото лице, вкл. чрез предявяване от последното на застрахователна претенция, стига лихвите да са в рамките на лимита на отговорност на застрахователя, определен от застрахователната сума. В случая, поради липса на други данни съдът приема, че застрахователят е уведомен за настъпване на застрахователното събитие на 19.05.2021г с предявяване на застрахователната претенция от ищеца, поради което за периода 19.05.2021г до 11.06.2021г ответникът дължи законна лихва за забава върху застрахователното обезщетение за неимуществени вреди на основание чл. 429 ал.3 КЗ, вр. Чл. 493 ал.1 т.5 и чл.429, ал.2 т.2 КЗ.

С оглед на гореизложеното върху определеното обезщетение възлизащо на сумата от 20 000 лева, следва да бъде присъдена законна лихва на основание чл.429, ал.3 КЗ, считано от 19.05.2021г. - датата на уведомяване с извънсъдебната претенция до 11.06.2021г; а претенцията в останалата част да бъде отхвърлена. За периода от 11.06.2021г. до окончателното ѝ изплащане на сумата, законна лихва следва да се присъди на основание чл.497, ал.1, т.1 КЗ.

По разноските

При този изход на делото на основание чл. 78 ал.1 ПК на ищеца следва да бъдат присъдени и направените от него деловодни разноски съразмерно с уважената част от исковата претенция. Направените разноски възлизат на сумата от 800лева – депозити за вещи лица. Искът е уважен на 37%, поради което на ищеца следва да бъдат присъдени разноски в размер на 296,00лева.

Видно от представеният по делото договор за правна защита и съдействие/л.19/, адвокат Н.Д. от ШАК е предоставил на ищеца безплатна адвокатска помощ и съдействие по чл.38 ал.1,т.2 от ЗА,поради което на основание чл.38,ал.2 от ЗА ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на адв. Д., претендираното минимално възнаграждение, определено по реда чл. 7 ал.2 т. 4 от Наредба №1/09.01.2004г. за минималните адвокатски възнаграждения, а именно в размер на 1130,00лв., върху което се начислява ДДС или дължимата сума е 1356,00лева.

Предвид отхвърлянето на иска в една част, ищецът следва да заплати на ответника разноски съразмерно на отхвърлената част от иска. Ответникът е направил 3248,00 лева разноски по делото /2598,00лева адвокатско възнаграждение с начислено ДДС, 600лева депозит за вещи лица, 40 лева депозит за свидетел и 10,00лева за издадени съдебни удостоверения /. От процесуалния представител на ищеца е направено възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Съдът намира възражението за неоснователно, тъй като договореното възнаграждение е в съответствие с чл. чл. 7 ал.2 т. 4 от Наредба №1/09.01.2004г. за минималните адвокатски възнаграждения – 2165,00лева, върху което е начислено и ДДС, предвид регистрирането на адвокатското дружество по ЗДДС. При отхвърлени 63,00% части от иска, ищецът дължи да заплати на ответника сумата от 2046,24лева.

Ищецът е освободен от внасяне на д.такса при условията на чл.83 ал.2 от ГПК, поради ответникът следва да бъде осъден да заплати държавна такса по сметка на Врачански окръжен съд в размер на 800лева.

Така мотивиран, Врачанският окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.***, представлявано заедно от А. П. Л. и Р. К. Д., **ДА ЗАПЛАТИ** на Ч. Й., ЛНЧ*****, с адрес: гр.*** сумата 20 000,00лв./двадесет хиляди лева/, представляващо застрахователно обезщетение за неимуществени вреди, търпени в следствие на настъпило ПТП на 08.04.2021г., ведно със законната лихва върху сумата от 20 000лева на основание чл.429, ал.3 КЗ, считано от 19.05.2021г. - датата на уведомяване с извънсъдебната претенция до 11.06.2021г; ведно със законната лихва върху сумата от 20 000лева на основание чл.497, ал.1, т.1 КЗ, считано от датата на която изтича 15 работни дни– 11.06.2021г. до

окончателното ѝ изплащане както и сумата от 296,00лева, направените разноси пред настоящата инстанция съразмерно с уважената част от иска.

ОТХВЪРЛЯ иска за неимуществени вреди в останалата част до пълния размер от 54 500лева, както и иска за присъждане на законната лихва върху сумата в размер на 20 000 лв., на основание чл.429, ал.3 КЗ от 11.06.2021г до окончателното ѝ изплащане като неоснователни и недоказани.

ОСЪЖДА ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.***, представлявано заедно от А. П. Л. и Р. К. Д., **ДА ЗАПЛАТИ** на адв. Д. при АК Шумен, адвокатско възнаграждение от 1356,00лв./Хиляда триста петдесет и шест лева/ с включен ДДС.

ОСЪЖДА Ч. Й., ЛНЧ*****, с адрес: гр.***, да заплати на ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.***, представлявано заедно от А. П. Л. и Р. К. Д., сумата от 2046,24лева, представляваща направени разноси за отхвърлената част от иска.

ОСЪЖДА ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.***, представлявано заедно от А. П. Л. и Р. К. Д., **ДА ЗАПЛАТИ** по сметка на ВрОС сумата от 800,00лева - държавната такса за уважената част от иска.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Враца: _____